

παρὰ τὸν καὶ ἀποδείξω ἡμετέραν τὴν
 εὐκαρίαν, ἐπειδὴ δὲ μεγάλως καὶ τὴν
 καθόλου θέαν τῆς πόλεως. Εἰς τὴν με-
 γάλαν ἀρδευτικὴν διώρυγαν τῆς Μεσσα-
 ρίας προσετέθησαν νέα ἔργα, ἀποβάντα
 λίαν χρήσιμα. Μεγάλη πρόσδος ἐγένετο
 περὶ τὸν χωρισμὸν τῶν δημοσίων δασῶν,
 μεγάλα δ' ἐκτάσεις ἐξήρθησαν τῆς ἰδι-
 ωτικῆς χρήσεως, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου
 ἐπιβαλλομένην προαγγελίαν. Ἐνιαχοῦ
 ἰδιώται διετύπωσαν ἀξιώσεις κτήσεως
 ἐπὶ τῶν δασῶν, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἐνέμοντο
 αὐτὰ πρὸς βοσκήν. Ἀλλὰ τὰ ἀνώτερα
 δικαστήρια ἀπερρίθησαν, νομίζω, παν-
 ταχοῦ ὑπὲρ τοῦ κράτους. Εἰς τὰ δάση,
 ἅτινα ἐκηρύχθησαν δημοσία, οὐδενὶ ἐπι-
 τρέπεται νὰ βοσκή ποιμνία ἄνευ ἀδείας,
 αἱ ἄδειαι δ' αὐταὶ δίδονται μόνον ὅπου
 δὲν ὑπάρχει ἐπαρκὴς βοσκή ὑπὲρ τῶν
 γειτόνων ποιμνίων ἐκτὸς τῶν ὁρίων τοῦ
 δάσους. Ἀλλὰ πᾶν δάσος διαιρεῖται εἰς
 δύο τμήματα, καὶ ἡ ἄδεια ἰσχύει μόνον
 ἐντὸς τοῦ ἐνὸς τμήματος, τὸ δ' ἄλλο μέ-
 νει ὅλως κακλεισμένον. Τὸ μέτρον τοῦτο
 ὀλίγα διήγειρε παράποννα, πᾶν δὲ πα-
 ράπνον ἐξητάσθη ἐπιμελῶς καὶ ὅπου ἀ-
 πεδείχθη ὅτι ἡ βοσκή περιορίσθη ἀνεπι-
 εικῶς, ἠγνοίχθησαν αὖθις μέρη τινὰ τοῦ
 δάσους. Ἐπειδὴ ἔμαθα ὅτι ἡ δασονομικὴ
 ἐνέργεια τῆς κυβερνήσεως δὲν κατενοεῖ-
 το καλῶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ, τοῦτο δὲ διότι
 ἡ πλειονότης τῶν κατοίκων δὲν ἤξευρε
 ν' ἀναγινώσκη καὶ τούτου ἕνεκεν ἡ κυ-
 κλοφορία τῶν ἐφημερίδων εἶναι μικρά,
 συνέταξα ὑπόμνημα ἐξηγοῦν τὰ μέτρα
 τῆς κυβερνήσεως περὶ συντηρήσεως τῶν
 δασῶν καὶ τὰς ἀφορμὰς αὐτῶν καὶ τοὺς
 σκοπούς. Τοῦ ὑπομνήματος τούτου, με-
 ταρρασθέντος ἑλληνιστὶ καὶ τουρκιστὶ,
 ἀντίτυπα ἐπέμωθησαν εἰς ἕκαστον χωρί-
 ον, ὃ ἀπορέωσι δ' ἐλπίζω, τὸ προσδο-
 κώμενον ἀποτέλεσμα. Ἄσμενος ἀναγ-
 γέλω ὅτι ἠῤῥησεν ἐπισθητικῶς ὁ ἀριθ-
 μὸς τῶν σχολείων, ἅτινα τυγχάνουσι κυ-
 βερνητικῆς χορηγίας, ἐπῆλθε δ' ἐν γένει
 βελτίωσις περὶ τὴν ἐκπαίδευσιν. Ἡ ἐπι-
 χορήγησις ἀνῆλθε πέρυσιν ἀπὸ δισχιλίων
 ληρῶν εἰς τρισχιλίας, ἐλήφθησαν δὲ μέ-
 τρα, ὅπως παύεται οὐσιώδης βοήθεια
 πρὸς ἀνέγερσιν νέων σχολείων. Πρότυ-
 πον διδασκαλείον εἶναι ἀναγκασιότατον.
 ἐλπίζω δ' ὅτι προαγομένης καθόλου τῆς
 παιδείας, καὶ οἱ διδάσκαλοι θὰ γίνω-

Εφημ: Αλήθεια

9)21/4/1886

σι καλλήτεροι. Παρετήρησα μεγάλας ἐλλείψεις περὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀριθμητικῆς, οὐ μόνον ὡς πρὸς τὴν μέθοδον, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς αὐτὰς τὰς στοιχειώδεις ἀρχάς. Αἱ ἐλλείψεις περὶ τὴν μέθοδον πρέπει ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν ἀτέλειαν τῶν διδακτικῶν βιβλίων. Ἡ δημοσιὰ ὑγεία ἐν ἔτει 1884 δὲν ὑπῆρξεν εὐχάριστος ὅσον κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν πενταετίαν. Ἐνεκεν τῶν ἀφθόνων βροχῶν κατὰ τὸν χειμῶνα, οἱ πυρετοὶ ἦσαν συχνοὶ ἐν ταῖς παιδίαι κατὰ τὸ θέρος. Ἀλλὰ προσέβαλον κυρίως τοὺς ἰθαγενεῖς, ἐκ δὲ τῶν Ἀγγλῶν ἔπαθον ὀλίγιστοι. Ἡ ὑγεία τῶν στρατευμάτων εἶναι ἀρίστη. Οἱ μαστιζόντες τὰς παιδάδας πυρετοὶ δὲν ἀνεφάνησαν ἐπὶ τοὺς ὅρους Τρωάδου, ἐνθα κεῖται τὸ στρατόπεδον εἰς ὄψος 6.000 ποδῶν. Πολλοὶ νοσήσαντες στρατιῶται ἐπέμψθησαν τὸ θέρος εἰς Αἰγυπτου εἰς Κύπρον πρὸς ἀνάρρωσιν. Ἐκτακτικὰ παρήλθεν ἀπὸ τῆς Ἀγγλικῆς κατοχῆς, καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τούτου, ἐξέθετον ἐτησίως, καθ' ὃ εἶχεν καθήκον, πῶς εἶχεν ἡ νῆτος. Πολλὰκι δὲ ἀπεβίβηται καὶ ἰδιαίτερας ἐκθέσεις περὶ τῆς ἀχειρίσεως τῶν διαφορῶν διαμερισμάτων, περὶ τῶν συντακτικῶν καὶ δικαστικῶν μεταβολῶν καὶ περὶ ἄλλων θεμάτων. Ἀλλ' ἐπειδὴ αὕτη εἶναι ἡ τελευταία μου ἐτήσια ἐκθεσις, καθήκον μου κρίνω ν' ἀναδιασέσω διὰ βραχίων τὰ γινόμενα. Ἐντὶ προεργασίαν ἔδωκα κατὰ τὸ 1879 ἐπεμερίσσει τινος τῶν δυσχερῶν καὶ ὅτι προεβλέποντο ὡς ἐργασίαν τῆς ἀγγλικῆς διακυβερνήσεως ἐν Κύπρῳ.

Ὡς πρὸς τὴν ἀγγλικὴν ἐκτίμησιν τῆς ἐργασίας τοῦ ἀναλυθέντος ἔργου, ἵκανόν τι ἀποκρίνεται, ὅπως περιβῇ ἡ διοίκησις κανονικῶς, ἔπρεπε νὰ δημιουργηθῇ ἐκ τοῦ μηδεντος. Ἐδέξασαι νὰ ἐπεισθῇ καὶ παρασκευασθῇ πᾶς τύπος, νὰ δοθῶσι δ' ὁδηγίαι ἐπὶ παντὸς θέματος. Ἐπειδὴ προηγουμένα δὲν ὑπῆρχον, τὰ πάντα ἔπρεπε νὰ ἐπιλυθῶσιν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, μικρὰν δὲ βοήθειαν ἠδύνατο νὰ παράσχῃ καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν ὑπουργείων τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οικονομικῶν κατ' οἶκον. Ὁ κανονισμὸς τοῦ πόσου, ὅπερ ἔπρεπε νὰ ἀποτίνηται κατ' ἔτος τῇ Τουρκίᾳ, ἀπῆλθῃ κοπιώδης οικονομικὴν ἐρευναν. Εὐθύς ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους ἡ

Εφημ: Αλήθεια
9/21/4/1886

ἀναδιοργάνωσις τοῦ νομισματικοῦ συστή-
ματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ χρυσοῦ περιήγα-
γεν ἐκ τῆς ἀπόψεως ταύτης τὴν Κύπρον
εἰς θέσιν κρείττονα, ἢ πᾶσαι αἱ περὶ γῶ-
ρξι.

(ἀκολουθεῖ.)